

Partei- komitees

SOTSIALISTLIK VÕISTLUS TEADUSKONDADES

♦ 11. jaanuari istungil oli ar. l. usel a/ü.-komitee töö sotsialistliku võistluse organiseerimisel teaduskondades. Ettekande tegi õppe-teadustöö komisjoni esimees Olav Aarna. Partei-
komitee võttis vastu vastava otsuse.

Teaduskondadevaheline sotsialistlik võistlus toimub arvestussüsteemi kohaselt alates 1971. a. Sotsialistlik võistlus on suuresti kaasa aidanud õppe- ja teadustöö näitajate ning ühiskondlik-politilise aktiivsuse kasvule teaduskondades. Üle 100 meie töötaja on autasustatud rinnamärgiga «Sotsialistliku võistluse võitja», 27 inimesele on antud rinnamärk «IX viisaastaku eesriindlane» koos hinnalise kingitusega.

Võistluse üldise korralduse põhimõtted on end õigustanud. Saadud kogemused on võimaldanud teaduskondadevahelise võistluse süsteemi pidevalt täiustada. Nii on detailsemaks muudetud arvnäitajate loetelu ja 1975. aastal ekspriimendi korras eraldi välja toodud mitteprofleerivate teaduskondade parim. Mõningat kriitikat on pälvitud ekspriimangute kasutamise, teaduskondade ja allasutuste paremusjärjestuse väljaselgitamisel. Kurdetakse ekspriimangute subjektiivse iseloomu üle. Tegelikult ei lange-
tata ekspriimangute ühe näitaja põhjal, vaid võetakse arvesse mitu näitajat. See asjaolu vähendab antud hinnangu subjektiivsust ja tõstab konkreetset näitajat mitmekülgsemalt esile.

Tehti ettepanekuid ekspertide senise üksikasjalikumaks instruerimiseks. Ekspriimangute täielikku kõrvalejätmist ei saa õigeks pidada.

Teaduskondadevahelise sotsialistliku võistluse organiseerimise ja läbiviimise põhiraskus on langenud a/ü.-komiteele ja selle õppe-teadustöö komisjonile. A/ü.-komitee on oma koosolekul regulaarselt arutanud sotsialistliku võistluse korraldusega seotud küsimusi. Igal

aastal on teaduskondade a/ü.-aktiivile korraldatud võistluse süsteemi tutvustav seminar.

Otsuses oli kirjas:

♦ Kutsuda kogu instituudi kollektiiv üles arendama laiaulatuslikku sotsialistlikku võistlust Suure Sotsialistliku Oktoobri-revolutsiooni 60. aastapäeva vääriks tähistamiseks.

♦ A/ü.-komitee peaks pidevalt täiustama võistluse korraldust, tagama võistluse eesmärkide viimine iga töötajani. Tulemused hinnata maksimaalse objektiivsusega ning valgustada järjepidevalt.

♦ Loeti otstarbekaks teaduskondade jaotamine kahte gruppi: profileerivad ja mitteprofileerivad (ühiskonnateaduste, üldteoreetiliste õppeainete ja Kohtla-Järve üldtehniline teaduskond).

♦ Teaduskondade töö hindamise arvnäitajate loetelusse viia sisse teaduslike publikatsioonide diferentseeritud arvestus, samuti arvutada rahvamaleva arvukust ja aktiivsust.

♦ Tagada sotsialistliku võistluse võitjatele õigeaegne moraalne ja materiaalne stimuleerimine. Hakata võitjatele-õppejõududele ja -teenistujatele korraldama samasuguseid rektoraaide pidulikke vastuvõtte nagu neid praegu korraldatakse parimatele üliõpilastele.

Kinnitati partei-
komitee 1976/77. õ.-a. kevadsemestri tööplaan. Kuulati ära partei-
komitee sekretäri asetäitja Hele Joonase informatsioon rahvakohtu kaasistujate valimise ettevalmistamisest.

Autasustati doonoreid

Iga päev sooritavad arstid keerukaid operatsioone, päästes vigastatud või raskesti haigestunud inimeste elu. Sellejuures vajatakse ülekanamiseks verd, sageli 2 l ja enamgi.

Kuna veri on elav kude ja seda pole võimalik sünteetiliselt toota, siis saavad siin abiks olla ainult inimesed-doonorid, kes vabatahtlikult loovutavad väikese osa oma verest kaaskodanike tervise taastamiseks.

Instituudi üliõpilastest-töötajatest andsid 1976. a. tasuta verd 359 inimest, neist mõned juba mitmendat korda.

Nõukogude Liidus pööratakse doonoritele suurt tähelepanu. Neid autasustatakse aukirjade ja rinnamärgidega. Vere andmise ajaks vabastatakse doo-

norid tööst ja antakse üks vaba päev töötasu säilitamisega. Vere andmise päeval saavad kõik doonorid tasuta lõuna.

Meie instituudi doonoritest autasustati rinnamärgiga «Донор СССР» 8 üliõpilast ja 2 töötajat, sealhulgas õpperühma LI-51 üliõpilast OLEV KAMD-RONI II järgu rinnamärgiga. Ta on 10 korda tasuta verd andnud. III järgu rinnamärgiga autasustati: LEONID BAUM (AV-77), ALEKSEI GANZEN (E-57), EERO KADARIK (MA-72), KALEV KANN (MM-52), ULVI MEIKUP (TR-31), SER-GEI POPOV (MM-97), ALEK-SANDER SKOBLOV (KO-71), LIIDIA METUS ja HULDA RIIMAR (söökla töötaja).

Avaldame neile tunnustust ja kutsume kõiki ühinema selle humanse üritusega. Järgmine doonorite päev on 24. märtsil.

VIIVI RUSS

Punase Risti algorganisationsiooni aseesimees

N B!

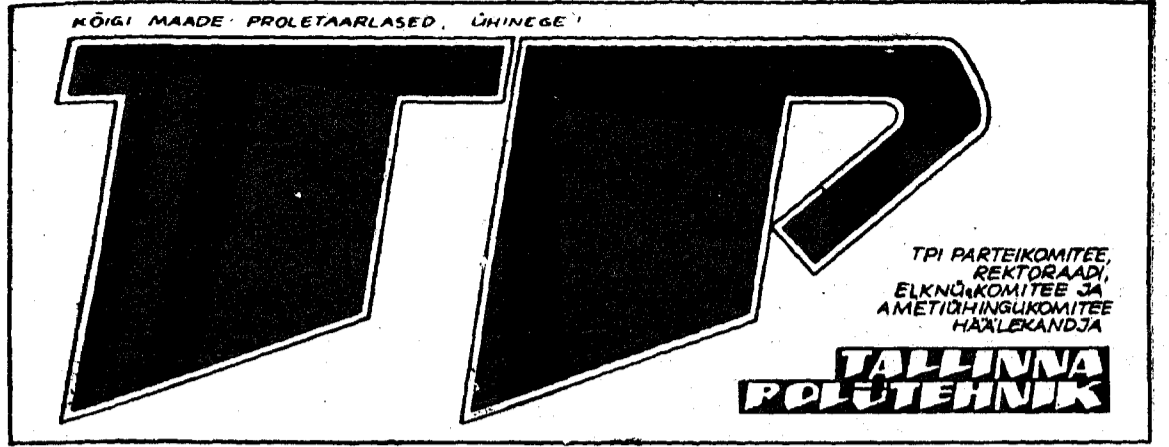
Möödunud aasta lõpul tuli müügile metoodikanõukogu järjekordne kogumik «Õppemetoodika küsimusi XIII», mis sisaldab 21 artiklit. Käsitletakse mitmesuguseid aktuaalseid ja huvitavaid õppemetoodilisi küsimusi: intsidendimeetodi rakendamine õppeprotsessis, üliõpilaste säilivus ja säilitamine ning õpetöö kasutegur, õppeadukust mõjutavad tegurid, semestri õppeadukuse seos eksamitulemustega, mitmesuguse õppeainete õpetamise metoodilised küsimused jm.

Kogumiku üldmaht on 160 lehekülge ja ta on müügil raamatukioskites Mustamäel ning Koplis.

• Konkurs parima poliit- ökonoomia tundja väljaselgitamiseks •

15. detsembril toimus konkurs parima poliitilise ökonoomia tundja väljaselgitamiseks. Osa võtsid majandusteaduskonnas III kursuse ja tehnikateaduskondade IV kursuse üliõpilased, kes olid parimad konkursi eelnenud voorudes.

Tuli vastata väga mitmesugustele küsimustele, alustades sellest, kes on tööväärtusteooria

Nr. 2 (847)

Reedel, 14. jaanuaril 1977

XXVIII AASTAKÄIK

Eksam nii ja teisiti

vaja ei läinud. Ja üldse, mis eksam see õige oli? Või see järgmine...

Kitsasse ruumi, kus harilikult vaid üks laud, mahub nüüd peaaegu lahedasti kolm. Kahe ääres istuvad kirjutamisele ja mõtlele (või vastupidi?) keskendunud üliõpilased, kolmandat näete siinsamas fotol. Kommentaarid öeldakse olevat liigsed.

Seletus. Käib biokeemia eksam. Õppejõuna näeme dots. Aho Kõstnerit, tudeng on keemiataaduskonna kolmandalt kursusele Kalle Kanarik. Ja ehkki nimetatud teaduskonnas on 75% tütarlapsi (vt. 2. lk. «Seni eriliste üllatusteta»), on fotograaf Raiivo Sillasoo juhuslikult tabanud ühe esindaja sellest ülejäänud 25%-st. Järeldus — sellest ei maksa suurejooneliselt üldistusi teha.

Äga situatsiooni juurde tagasi. Järg on jõudnud lisaküsimusteni. Mis need ensüümid siis ikkagi on? Milles seisneb rasvade kuivamise protsess? Missugune on askorbiinhappe struktuur? Trahh-põmm-trahh. Ja kõik otsustava tähtsusega.

Unustasin mainida, et tegu on toiduainete tehnoloogidega. Biokeemia on aga selle eriala teoreetiline alus.

Sõna on õppejõul. Dots. Kõstner:

«Mulle ei meeldi tudengit kiusata. Juurde pärin enne 2 ja 5 sissekirjutamist ning siis, kui vastus kõigub kahe hinde vahel. Üks õige tudeng peab teadma vähemalt hästi. Kõige enam imponeerib mulle vastus, kus kuulen seda, mida seni ise ei teadnud. Tõsi, see juhtub muidugi harva. Aga oma 15-aastase eksamineerijapraktika jooksul on mul kujunenud niisugune mõtteline niuoo, millest iga vastaja lihtsalt peab üle olema.»

Sel eksamil olid esindatud mõlemad äärmuslikud hinded — üks mitterahuldav ja üsna mitmed viied. Kõige parema «väga hea» omanikuks tunnistas dots. Kõstner Riina Aasa.

Nii oli see vaid ühel sessi päeval, ühes ruumis, ühes õpperühmas; rääkisime ainult kolmet inimesest. Aga meil on ümmarguselt 5000 «päevast», kellest igaühel on oma 4–5 eksamit...

URMI REINDE

Üks ring on niisii täis saanud. See, mida sessist sessini loetakse. Et muidu on tudengile tore küll, aga kui neid eksameid ees ei oleks. Mõni jälle on öelnud, et sessi ajal on hoopis igav — pole loenguid, pole üritusi. Eksamid ka nii harva, kahe vahe nii pikk, et küi teab kus ära. Kõik muudki õpivad. Tõepoolest igav.

Ei, välja mõeldud see küll ei ole. Päris lihast ja luust spetsialisthakkidest on vastastikku arvamus avaldanud. Et sess kui niisugune. Eksamid küll, aga see õppimine... see peaks ikka sinna semestri algu- ja keskpoole peale jääma. Aga juba ma kuulengi vastuväiteid — paljudi mis peaks, kes see enne kuulnud on, et...

Peaks. Tänuväärne asi meie keeles see tingiv kõneviis. Peaks. Oled. Väiks. Opiks. Kui... kui oleks rohkem aega, rohkem tahtejõudu, vähem kiustatusi, vähem minnalaskmist. Aga küllap järgmisel semestril...

Hea on, et tuleb see järgmine semester. Kui tuleb. Enamusele jah. Ja eksamid saavad mõõdnikuks, millele vaid heatahtlikult tagasi mõeldakse. Tavaliselt.

Niipalju muidujuttu. Kirjutada tuli hoopiski üks eksamiteemaline lugu. Loomulikult siitsamast omast majast. Loo tegelasteks on TUDENG (enamasti vastaja rollis) ja OPPEJÕUD (kes küll kuulab ja küsib, kuid ta peamine funktsioon

on vist siiski matrikli täitmine. Eks ju.)

Laiem tegevusväli on meie peahoone, kus võrdlemisi kerge vajalikke objekte (eksamiruum) leida tänu vajalikele subjektidele (murelike nägude omanikud), kes objektide uste taga kobaras seismas, istumas, toetumas või kiikitamas on. Lapatakse kaustikuid, vahetatakse viimaseid vastastikuseid konsultatsioone, lehitsetakse õpikuid. Mõni tegeleb süvenenult portatiivse (ära vaata sõnaraamatuse, siin tähend. ainult selle aine eksamil kaasaskantav) teabematerjaliga, püüdes üliotstarbekalt väljanaputatud süsteemi töökindlust veel kord kontrollida. Kõigi nende lap-pajate, lehitsetajate, sõrmeduudijate jmt. suur soov ja ühtlasi suur hirm on läbi suletud ukse objektile jõuda, pilet võtta, konstateerida, et MIDAGI MAJU TÕEPOOLEST TEAN ning... ah, teate ju isegi. Kõige ihaldusväärsem ja oodatum mõnabub muidugi siis, kui õppejõud õpinguraamatuse oma autogrammi jätunud koos stippikindlustava hinnanguga. Ja võibki endaga väga rahulolevalt taas ukse taha kõndida. Murelikust näost — on saanud õhetav naerupilguline nägu, korralikult kulunud konsept on muutunud ajalooliseks väärtuseks ja... ja... mis seal salata — kel olidki, siis need minimaalsed enesepäüstevahendid võib «aitäh» eest edasi pärandada. Tööd nendega ju tehtud, vaev nähtud, hea ikka, et endal

Kes on parim?

raja ja lõpetades tänapäeva probleemidega. Küsimustele vastamiseks anti 1–2 minutit. Selle aja jooksul pidi meenuma, et tööväärtusteooria rajaja on klassikalise kodanliku poliitilise ökonoomia esindaja William Petty (1623–1687), kes esimesena oletas, et kauba väärtuse loob töö, kuigi kõikide kaupade ühisele omadusele viitab juba Aristoteles.

Paari minuti jooksul võis an-

da seletuse päris tavalisele majanduslikule nähtusele. Näiteks: miks õunad kevadel maksavad rohkem? Need, kes vastasid, et õunte säilitamise kulud on tootlikud ning nende võrra kasvab õunte väärtus ja et õunte hind kasvab ka seoses nõudmise ja pakkimise vahekorra muutumisega, said maksimaalse arvu punkte.

Ja nii järgnes küsimus küsimusele. Kui kõigile 25 küsimu-

sele olid vastused antud, tegi žürii kokkuvõtte. Parimateks poliitilise ökonoomia tundjateks osutusid üliõpilased ANDRES ROOT (TR-51) ja MIHAIL MATSKIN (LS-77), keda premeeritakse tuusikutega. Rahalise preemia võitsid üliõpilased PEETER SILLAOTS (LR-71), SAIMA MARIPUU (KÜ-71) ja VILLU PAVELTS (MT-71). Kõik osavõtjad said TPI ÜTÜ Nõukogu aukirja.

dots. LUDMILLA TOIVERE
konkursi žürii esimees

Hariduspõllul on pingelised päevad

Teatavasti on saagikoristuse aeg põllumajanduses ühtaegu pingeline ja pidulik ja ega see hariduspõllulgi teistsiti ole. Ainult et üliõpilastel on rõõmu rohkem — kogume saaki ju kaks korda aastas. Meie ootusärevus on suurim esmakordselt eksamitulle astujate suhtes. Arvan, et tänane esmakursuslane ei anna alla eelmistele. Selleks aga, et kõik hästi läheks, on tähtis

sihipäraselt ja ratsionaalselt oma aega ja jõudu kasutada. Kuigi eksamiteelsete päevadega kogu moodsaltust tasa ei tee, on ka n.-ö. rivispüsijail vaja kõik antud momendil mitteoluline edasi liikata. Üliõpilaselu üheks peamiseks nõudeks õli, on ja jääb oskus kontsentreeruda. Teisest küljest on ju eduka eksamiga kaasnev rõõm alati võrreldamatult suurem kõigist

pingutustest ja enesepiiramistest. Kõigile üliõpilastele head töömeeleolu, õnnelikkust kätt ja õnnestunud tulemusi! Opepjõududel peaks nõudlikkusele lisanduma tähelepanelik heatahtlikkus, soov vastajat mõista.

UNO VIIK
õppe-metoodikavalitsuse juhataja

Seni eriliste üllatusteta

tusteta. Enamik õpperühmi soovitas arvestused sajabrotseendilisel tähtsaks. Üksikuid raskusi oli I kursuse KÄ õpperühmal anorgaanilise keemia ja teoreetilise mehaanika arvestuste tegemisel. II kursuse vähesed arvestusvõlad on kehalises kasvatuses ja vaid kahele üliõpilasel analüütilises keemias. III kursusel oli arvestusvõlg 3 üliõpilasel orgaanilises keemias. Seega üldiselt arvestusteta, kus on suurem laboratoorse töde maht ja mis käesoleval semestril eksamiga ei lõpe. Kokku oli teaduskonnas enne sessiooni 15 arvestusvõlgast, kellest enamik lubati erandkorras eksamitule. 6 üliõpilast tuli eksamituleerida: 3 omal soovil, 2 õppetööst mitteosavõitu ja 1 nõrga õppeedukuse tõttu.

Keemiateaduskonna õppeedukus on viimasel viiel aastal olnud suhteliselt stabiilne, tulemused 94%—96% juures. Kõrge õppeedukuse saavutamist on mitmeti seletatud. Näiteks väideti mõned aastad tagasi, et meil on tegemist mõnevõrra parema üliõpilaskontingendiga. Viimasel ajal on aga keemiateaduskonnas mõne eriala komplekteerimisel esinenud tõsiseid raskusi. Ei pea paika ka arvamus, et keemikutel on lihtsamad distsipliinid. Olen küll nõus väitega, et tütarlapsed on üldiselt hoolikamad ja õpivad paremini kui poisid. Kuna meil on ca 75% tütarlapsi, siis võib see tõesti mõneti ka õppeedukust mõjutada. Kuid see ei ole kaugeltki praktiline põhjus. Peamine on minu arvates rühmajuhendajate töö. Selles osas oleme eelistatumas olukorras, sest rühmajuhendajate abid on meil oma teaduskonnast. Kontakt õpperühmaga muutakse kohe 1. septembrist ja edaspidi kohtub rühmajuhendaja abi oma rühmaga vähemalt kord nädalas.

Kaks korda semestris on dekanaadis parteibüroo eestvedamisel kursuste rühmajuhendajate koosolekud, kus peaprobleemiks on juoksevad õppeedukused. Seega on kõrge õppeedukuse tagamine otsustavaks teguriks rühmajuhendaja või tema abi tegevus ning nende tihke koostöö parteibüroo ja dekanaadiga, eriti just I ja II kursusel.

Ka käesoleva õppeaasta on kulgenud siiani eriliste üllatusteta.

Rahule võib jääda ka seniste eksamite tulemustega. Nii on kõrgema matemaatika eksamil esinenud ainult üksikuid mittearvuldavaid hindeid. Suhteliselt hästi on kulgenud eksamid füüsikas, keemias ja insenerigraafikas, kus eksami mitte-sooritavate arv on I—3 üliõpilast. Onneks on siiani ka gripp meie üliõpilastest eemale hoidnud, kuid kimbutab põhiliselt õppejõude. Ilmselt avaldab head mõju aktiivne osavõtt gripivastastest vaktsineerimisest sügisel. Loodame, et suudame talvisel eksamissessioonil väljakujunenud 94%—95%-list õppeedukust säilitada.

Lõpetuseks jääb üle soovida kõikidele tudengitele edukat sessiooni lõpetamist ja võlglastele õigeaegset völa lunastamist, et uut semestrit saaks alustada puhta sidametuunistuse ja stipendiumiga taskus. Pildil: KO-51 on teaduskonna tulevamaid. Olev Korjuse matriklisse kirjutati biokeemias «hea».

ANTS VIRKUS
keemiateaduskonna prodekaan

Kuidas on lood mehaanikutel?

Eksamissessioon on täishoosisse saanud. Praegu võime juba nii öelda. Seni aga kulges tänavatiline sessioon võrdlemis laisalt. Eksamitule jäid järgu arvestused. Nii näiteks ei pääsenud arvestusvõlgade tõttu õigel ajal eksamitele esimeselt kursuselt 11, teiselt 22 ja kolmandalt 24 üliõpilast. Peaaegu kõik nad on dekanaadis hästi tuntud, sest juba semestri vältel on meil tulnud tegelda nende lonkava õpidistsipliiniga. Eksamitule mittetubarnisi oleks kindlasti rohkemgi, kui mitte kõige suuremad õppetööst kõrvalhoidjad poleks juba varem eksamituleeritud. Detsembris tuli õpidistsipliini rikkumise ja paljude puudumise tõttu

instituut lõpetada 8 üliõpilasel: esimeselt kursuselt 4, teiselt ja kolmandalt kümnealgi 2. Millistes õppeainetes on arvestusvõlglasti kõige enam? Üllatav küll, aga esimesel ja teisel kursusel on nendeks kehaline kasvatus ja võõrkeel. Nii näiteks on kehalise kasvatus arvestus puudu I kursusel 7 üliõpilasel ja II-l 13 tudengil. Võõrkeele arvestust pole I kursusel 2 ja II-l 11 üliõpilasel.

Peamiseks põhjuseks on halb õpidistsipliin nendes ainetes. Sellekohaseid signaale oli juba semestri kestel, kuid vajalikke järeldusi üliõpilased ei teinud. Nüüd siis omad vitsad peksavadki. Mingeid objektiveid põhjusi arvestustega hilinemises

nendes õppeainetes ei ole. Olgu see piinlik situatsioon hoiatuseks järgmistel semestritel.

III kursuse üliõpilastele valmistab enam raskusi vahetatavuse aluste ja tehnilise töötamise kursusetöö (võlglasti 14) ja elektrotehnika (9).

Mis puutub eksamitulemustesse, siis esialgu suuremaid ebaõnnestumisi ei ole olnud, v.a. teoreetilise mehaanika eksami II kursuse seel õppekeele rühmades, kus põhiliselt eksamiteelduste puudumise tõttu on õpiedukus 50%-piires.

FELIX ANGELSTOK
mehaanikateaduskonna prodekaan

Kes püüab kõigest väest...

11. jaanuariks oli elektroautomaatikateaduskonna esimese kursuse õpperühmadel sooritatud kaks eksamit. Ootuspäraselt hästi vastati NLKP ajaloos — seda võib öelda kõigi 9 I kursuse õpperühma kohta. Kuul õpperühmal oli teiseks eksamiks füüsika. 123-st eksamikäinust said mitterahuldava hinde 18 üliõpilast. Tulemus on küllaltki hirmuäratav. Muret tekitab ka «hallide» hinnete (rahuldav) suur protsent — 43,9. Torkab silma, et hääde sisseastumishinnetega komplekteeritud õpperühmades (LR-17, LI-17) on «kolmede» protsent suurem kui keskmise — 56,5. Ülejäänud füüsika eksami sooritanud õpperühmad (LI-11, LE-11, LE-12 ja LA-11) komplekteeriti praktiliselt konkursitulul.

Raske on ennustada eksamissessiooni lõpptulemust esimesele kursusele. Mitu tõsist proovi on ju veel ees. «Kahemeestele» lohutuseks niipalju, et saate oma ebaõnnestunud esinemist parandada. Kõik aga võiksid meeles pidada tuntud vanasõna — kes püüab kõigest väest, saab üle igast mäest.

JAAN VÖRK
elektroautomaatikateaduskonna dekaan.

Kaks eksamit

Füüsika eksamil mul vedas. Teadsin keskmiselt, aga tõmbasin õnneliku pileti. Professor küsis mõned kerged lisaküsimused ja pani viie.

Kui instituudist väljusin, astusin sisse juuksuri juurde, sest olin füüsika õppimise ajal päris karva kasvanud. Pärast palusin värskendada end ka pisut odekolonniga ja maksin hea meelega kõige kõrgema tarifi järgi.

Bussis istusin tagaistmele, aga kui sisenes üks naine, loovutasin oma koha talle.

Kodule lähenedes nägin kaht poisijõmpskat karvupidi koos. Selgitasin, milles asi ja rahustasin nad maha.

Üksel tuli vastu pensionarist naaber ja palus korgid oma korteris ära parandada. Parandasin ja tegin korgi kindlamaks ka, et see ei saaks enam nii kergesti läbi põleda.

Keemia eksamil mul ei vedanud. Teadsin keskmiselt, aga tõmbasin õnnetu pileti. Professor küsis mõned rasked lisaküsimused ja pani kahe.

Kui instituudist väljusin, astusin sisse juuksuri juurde, sest olin keemia õppimise uuesti jõudnud karva kasvada. Odekolonn eest keeldusin maksma, ütlesin juuksurile, et ma polenud ju palunud end värskendada.

Täis bussi pressides tõmbasin pileti, raha kassasse laskmata, istusin vabaks jäänud esimesele kohale ja kui tuli peale suure kandekotiga naine, tegin näo, nagu ei märkakski ma seda.

Kodule lähenedes nägin jälle kaht poissi kaklusalvamis. Lähisin suurema juurde ja ütlesin talle: «Pare talle õige vastu vahtimist, et ta enam ei kek- silaks.»

Üksel tuli vastu naaber ja palus jälle kõrge parandada. Lõin läbiõlenud korgi puruks ja ütlesin naabrile, et tegin kõik, mis oskasin.

VLADIMIR TUMANOV

Möödunud aasta viimasel päeval täitis 100 aastat professor geoloogiadoktor **JAAN KARKI** sünnist. J. Karki on üks esimesi eesti rahvusest mäeinsenerigeoloogid, kellel on suuri teened Eesti maavarade uurimisel ja evitamisel ning mäeinseneride ettevalmistamise organiseerimisel TPI-s.

Jaan Karki sündis 31. detsembril 1876. a. Tartumaal Hellenurme vallas külarältselise pojana. Pärast Tartu Reaalkooli lõpetamist ja eksternina Riia Reaalkoolis täienduseksamite sooritamist astus J. Karki 1901. aastal Peterburi Mäeinstituuti, mille lõpetas 1907. aastal lennu parimana.

Et J. Karki oli majanduslikult kindlustamata, töötas juba keskkoolis õppides kirjatöime-

100 aastat prof. Jaan Karki sünnist

tajana ning asjaajajana mitmes Tartu asutuses, sealhulgas ka reaalkoolis, kus ta pärast lõpetamist oli veel kaks aastat ilukirja õpetaja. Peterburis õppides elatus ta eratundide andmisest, ka osales ta suvevaheaegadel instituudi ekspeditsioonides.

Pärast Mäeinstituudi lõpetamist töötas J. Karki lühikest aega Donetski kivisebasseinis mäeinsenerina ja pühendas end siis täielikult geoloogiale. J. Karki esimeseks iseseisvaks geoloogiaalaseks tööks oli Turkmeenias Murgabi jõgikonna uurimine. Seejärel osales ta Kaspija mere kaardistamisel, kuulus 1910. aastal toimunud Alma-Ata maavärina tagajärgi uurinud komisjoni koosseisu ja oli geoloogiliseks ekspeditsiooni Kaukaasiasse projekteeritava raudteelõigu Tuapse-Suhhumi trassi valikul. 1918. aastast kuni opteerumiseni Eestisse 1921. aastal töötas Jaan Karki geoloogina Põhja-Kaukaasias ning Kubanimaal naftamaardlates, lühemat aega ka Bakuus.

Eestis töötas J. Karki aastail 1921—1938 Kaubandus-Tööstusministeeriumis (1929. aastast Majandusministeeriumi juhtivatel ametikohtadel, mis kõik olid ühel või teisel viisil seotud Eesti maavarade uurimise ja mäetööstuse arendamisega. J. Karki kuulus rohkete komisjonidesse ja omas sageli otsustavat sõna maavarade ja Eesti geolo-

ogia uurimise finantseerimisel, aidates palju kaasa Eesti maavõue tundmaõppimisele ja põlevkivi, fosforiidi ning looduslike ehitusmaterjalide tootmise arendamisele.

1936. aastast alustas J. Karki pedagoogilist tööd Tallinna Tehnikaülikoolis, pidades geoloogia ja mineraloogia loenguid ehitus- ja keemiateaduskonna üliõpilastele. 1938. aastal valiti J. Karki Tallinna Tehnikaülikooli keemia- ja mäeteaduskonna isiklikuks korraliseks professoriks geoloogia alal. Samal aastal võeti vastu esimene rühm üliõpilasi mäenduse erialale, kes hakkasid õppima prof. J. Karki koostatud õppeplaani järgi. 1940. a. loodi mäeasjanduse kateeder, mille juhatajaks ta määrati.

Okupatsiooniajal töötas J. Karki edasi professorina. Okupantide lahkumisel tegutses ta energiliselt instituudi vara, sealhulgas ka väärismetallivarude säilitamiseks ning andis need ise üle Nõukogude tagalast naasunud uuele juhtkonnale.

Hoolimata pedagoogilise kaadri nappusest õnnestus mäekateeder taastada juba 1944. a. lõpus. Asuti uuesti mäeinseneride ettevalmistamisele. Kateedrijuhatajana jätkas oma tööd ka J. Karki. 1946. aastal omistas Kõrgem Atestatsioonikomisjon J. Karkile geoloogiadoktori teadusliku kraadi ja professori kutse. Jaan Karki oli kuni TPI-st

lahkumiseni 1950. a. ainus geoloogiaõppejõud meie instituudis, kes oli andnud oma rikkalikke teadmisi edasi mitte ainult mäeasjanduse, vaid ka keemia- ja ehitusteaduskonna üliõpilastele. TPI-s töötamise ajal ilmus professori sulest kaks õpikut: «Mineraloogia õpperaamat» (1940) ja «Füüsikaline geoloogia», ning käsikirjalised konspektid peaaegu kõigi tema loengute kohta. Professor Jaan Karki suri 4. mail 1953. a.

Jaan Karki oli suur töömees ja tegutses suure põhjalikkuse ning andumusega paljude valdkondades. Kogu tema elutöö ootab veel igakülget ja õiglast hindamist. Kuid pole kahtlust, et Tallinna Polütehnilise Instituudi ajaloo kuulub ta koos nimekate professorite O. Maddisoni, A. Velnéri ja teistega nende teaduskate teadlaste põlvkonda, kes oma pikaajalised praktilised kogemused ning laialdased teadmised eesti inseneride uue põlvkonna kasvatamisele, rakenäsid. See, et mäetööstus tänases Nõukogude Eestis on kõrgel tasemel ja et seda juhivad põhiliselt meil tehnilise kõrghariduse omandanud mäeinsenerid, näitab kujukalt, kui rikast vilja on kandnud professor Jaan Karki initsiatiivil ja vahetl osavõtul loodud mäeinseneride ettevalmistamise baas TPI-s.

ALFRED-HERMANN REIER
mäekateedri juhataja

Elurännu aastakümned

Ehitusmehaanika kateedri kauaaegne õppejõud dotsent **KONSTANTIN OLLIK** tähistas alanud aasta 12. jaanuaril elurännu kuundat aastakümnet. Meie juubilaril kogu senine tegevus on olnud kooskõlas selle mõttega, mis loeb inimese järeleandmatult kestvaks kogu elu vältel. Hoolimata humanitaargümnaasiumi lõpetamisest 1936. aastal valis K. Ollik edasise eranditult suuna tehnika-alase — Polütehniline Instituut lõpetati 1949. a. 1956. a. jätkas ta juba dotsendina ja tehnikakandidaadina pedagoogilist ja teadustööd meie instituudis.

Juubilar on lugenud mateemaatika, teoreetilise mehaanika ja ehitusmehaanika loenguid. Olulisima on ta siiski andnud tegevusõpetuses. Ehitusmehaanika kateedri loomisest on tal suuri teeneid tegevuslabori kujundamisel, aineõpiku koostamisel ja tegevusõpetuse õppe-metoodiliste ning teooriaküsimuste lahendamisel. Põhitöö kõrval on osavõtt paljude nõukogude ja (peamiselt metoodikakomitee) komisjonide tööst, ehitusmaterjalide alased ekspertiseid ja uurimistöid. Ehitajad on K. Ollikule tänulikud tema projekteeritud pendelvasara eest, mis on loodud betooni tugevuse kaudeks määramiseks.

Suvised puhkehetked on möödunud kas matkates, süstaretkedel või kalavetel. Kehalisele karastamisele alati truu juubilar oli varem meie instituudi õppejõudude võrkpallimeeskonnas.

Kaugematel reisidel on K. Ollik loonud tihedad sidemed paljude teiste instituutide tegevuslaboratooriumide ja kateedrite ning õppejõududega. See on kasuks tulnud tema põhidistsipliini loengute ja praktikumide pideval ajakohastamisel ja täiustamisel. Tänavu jätkab K. Ollik oma tööd kui EKE Projekti peaspetsialist materjalide tugevuse alal. Kuigi see töö tundub ehitusmehaanika kateedri esialgu korvamatut kaotusena, ei tule unustada, et suurte kogemustega teoreetiku-praktiku poolt ehitajatele antav panus võib olla ehk kaalukamgi dotsentuuri meie instituudis.

KONSTANTIN OLLIK — 60

Senised kolleegid õnnitlevad juubilaril, soovivad edukat tööd uues ametis ja loodavad, et sõbralikud sidemed säilivad ja vastastikused külastamised kestva!

Ehitusmehaanikute ja tegevusõpetlaste nimel
OTTO ROOTS

Sõbrad tervitavad sind

Jah, on juhtunud see uskumatu asi, et üks Narva poiss on jõudnud oma eluteel üsna ümmarguse postini. 11. jaanuaril 1927. aastal ilmavalgust näinud kodanik ei võinud muidugi ette teada, et temast kord nii meie vabariigi kui ka naabrite juures tuntud-teatud teedemees saab. Esialgu oli tegemist, et maailma rahvaste arveteklaarimised tema õpinguid katki ei rebiks. Paraja keskkoolipoisina tuli tal sõja tõttu kolme kooli proovida. 1945 lõi Antsu TPI ehitusteaduskonda ja 1951 tegi temast diplomeeritud teedeinseneri. Kümnekonda aastat jookshul töötas meie tänane juubilar seal, kus teda parajasti kõige enam vajati. Ka õppejõu ametiga puutus Ants üsna varakult kokku: 1953.—1955. aastani oli ta EPA õppejõud. 1962. a. tuli ta, soliidne praktikapagas kaasas, TPI aspirantuuri. Uurimisobjektiks sa meie vabariigi oma ehitusmaterjal — lubjakivi. Neli aastat hiljem kaitses ta väitekirja ja sai kandidaadikraadi, ka kuulub ta samast aastast autoteede kateedri õppejõudude perre. Järgnevasse aega kuni tänaseni mahub kümnekond teaduslikku uurimistööd, tubli kolmkümmend publikatsiooni, tuhandeid tunde loenguid, lahoreid, praktika juhendamist. Küllap muudki.

Ants on alati kaasalõõja, veel enam — algataja. Spordipisik on teda ikka kiusanud, kolle-

gidel tuli omal jõul avastada tema kunagised poksi- ja motorspordiharrastused, sest juubilar pole just löbiseja. Kui autoteede kateedrit tabas vähepeal sulgpallipisik, asus Ants märkamatu sellealase tegevuse etteotsa. Tema aktiivne tegutsemine lõi kateedris täiskõoesulise võistkonna, kelle võistluspartneriteks said paljud koduvabariigi ja naabritegi badmintonistid. Nagu muuseas tulid ka spordijärgud. Ants ise sai esimese järgu ning osales vabariigi individuaalmeistri võistlustel. Et meistriks ei tulnud, sest pole midagi. Ta pole noorematele kade. Aga naljaga pooleks ei saa teda väljakul praegugi võtta — kohe karistab kaotusega.

Et sport tema elus nii tähtsat kohta omama hakkas, ei tule imestada. Järjekindlus, visadus ja tugev tahe ilmneb igas ta ettevõtmises. Tema põhimõte «Tuleb tegutseda, mitte arutleda!» abistab teda igapäevases kutsetöös ühe teedealase uurimisteema juhendajana, õppejõuna, Tallinna linna sulgpalliföderatsiooni kauaaegse esimehe ja spordikohtunikuna, võistlejana, ja mitmel pool mujalgi.

Juubilaril põhjalikkuse tunnistuseks on ta elamu, mille uskumatult mahukat ümberehitust ta lõpetamas on ja mida ta pooleliolevana ka kellelegi näidata pole tahtnud. Uhkustada ta ei armasta.

ANTS VAIMEL — 50

Ees aga seisavad uued ettevõtmised. Näe, algamas on inseneride kvalifikatsiooni tõstmise kursused — Ants, ole hea, hakka juhutama. Teedeehituses muutuvad üha aktuaalsemaks liiklusega seotud probleemid — Ants, löö kausal! Kloogal ootab suvemaja põhjalikku rekonstrueerimist. Leedu sulgpallurid kutsuvad külla, Ants!, organiseerime suusapäeva, Ants! Jne, jne.

Pole aega pisikesi tähtpäevi pidada. Sellepärast keegi ei üsugi, et ka Ants üha täiskasvanumkas saab. Ja et ta teile «De bello Gallico» peast ette laaduda võib, ütleme temalegi Ave, Caesar, amici te salutanti!

Autoteede kateedri nimel
VELLO MESPÄK

ARGIPÄEVAD (laua)KALENDRIGA

Enne kui mineva-aastast kalendrit ära visata, võiks ta läbi sirvida. Niisama igaks juhaks. Äkki leidub seal miskit õpetlikku. Ütleme küll — aasta. Sa mu meie kui pikk aeg. Terveit 365 päeva. Ükshaaval läbi, üle või ära elada. Eelmisel aastal koguni 366 päeva. Igauks teab ise, kui kallis on vahel mõni sekund, minut, tund v e e l — ja äkki lausa pikk päev.

Kõigepealt torkab silma arutu hulk telefoninumbreid, enamasti hütumärkidega. See tähendab muidugi, et konkreetset kuupäeval tuli sel numbril helistada. Nimesid on vähem — ilmselt kõnelevad numbrikombinatsioonid rohkem kui pealtnäha. Mõnele nimele järgneb kodune aadress — küllap see inimene oli siis väga vajalik. Nii et töölt või kooliajast kätte ei saanud, tuli kodus tülitada.

Et toimetus tihti peale üksainus sisse-välja käimise koht on, siis on jälle kalender see, kes omavahelisel ühendust pidada aitab, sisaldades käske, küsimusi ja konstateeringuid. Näiteks.

- * Hille! Ütle Igorile edasi, mis pilte sa tahad.
- * Urmi! Palun kasta lille, kui ma ei tule.
- * Kalju! Vallo helistas, sai kohe kätte, tuleb homme kella 2 ajal tagasi.
- * Pressiklubi üritus jääb ära, Eilartil on koosolek. Loodusringlased on gripis. Lükame edasi.
- * Hillel on laupäeval kella 18-st lahtiste uste päev.
- * Kes läheb teisipäeval rektoraadi nõupid.-le?
- * Poisid, tundke huvi Aguri ja arvutusmasina vastu!
- * Meie «Polütehnik». Mida tähendab üliõpilaste elus. Emotsionaalses vaimus. Huvi tunneb «Советская Экономия».
- * Pane lemmikute loetusse suured mustad puudlid.
- * Urmi. Helista O. P.-le.
- * Tere ja nägemiseni! H.
- * Läksin ära, kuna siin on ebainimlikult kül. H.
- * Olin siin kella 21.50-st kuni 3.00.

Harukordne, aga loomulik tühjus valitseb juuliku kalendri-lehti ja augusti ei elavne kohe algusest. Kuid enne sügist veel mõned ülestähendused kevademeeloludest. Ühest jutuaajamisest on säilinud järgmine kokkuvõtva iseloomuga ülestähendus:

- * Mina iseenda peale ei mõtle ja sina ilmselt ka mitte. Las ma siis mõtlen vähemasti sinu peale.

Ja teisest jutuaajamisest:

- * Ma loodan, et sa oled minuga ühel nõul, kui ma ütlen, et igaugused kogemused on kasulikud. Muide, ka need, mis hiljem seostuvad ebameeldivate mälestustega.

Üldse on kalender kõige käepärasem koht igat sorti tsitaatide koheseks jäädvustamiseks. Küll kõnest, telefonist või momendil käsilolevast ajalehest, raamatust, konseptist vms. Mäletan, kord lugesime üht vana väljaannet, nii umbes aastast 1800 millegagi, ja sellest allikast on kirjas need väljakirjutused:

- * Aafrika — korstnapühkijate isamaa.
- * Kolumbus leidis Ameerika 1492. aastal üles.
- * Räägi, mis tõi, ja söö, mis küpse on.

Järgmiste «sõnaseletuste» allikat pole märgitud. Kui autor end ära tunneb, argu solvugu!

- * Mikser — inimene, kes pidevalt partnereid vahetab.
- * Sekser — moodustatud nondest vahetatud partneritest.
- * Fortuna — karjäär.
- * Langenud, kuid vooruslik!

Kui tihti me nõustumise kaaslaste väitega? Kuidas me suhtume kolleegide arvamusse? Küllap liiga sageli mõningase üleolekuga — eriti kui me oleme iseenda õiguses veendunud — olgugi et sageli pimesi. Ja milles on põhjus? Ainult selles, et väikekodanlased pole kunagi hüülanud sallivusega teistimõtlejate suhtes.

Niisid — tundmek ennast ära, «MINAD»!

Ja selle osa lõpetuseks üks filosoofilist laadi arutlus. Üldse — kui kunagi kargab pähe mõni hiigla hea mõte, siis tuleb see paugupealt paberile panna. Kas pooleliolevasse või õpitavasse konsepti, esimesele ettejuhtuvale paberiservale, ajaleheäärele või kalendrisse:

- * ELU TÄIS ROOSE (ilmselt üks rida tol hetkel raadiost tulnud šlaagrist). See tähendab — elu täis õisi ja okkaid. Järelikult — iga õie kohta tuleb oma paarkümmend okast!

Meeldetuletuseks — me sirvime ikka veel möödunud aasta kalendrit. Seda, mis tavaliselt töölaual, kuid mõnel pool ka kodus kirjutuslaual seisab ja mille kasutamisel tuleb iga päeva, edasi keerata. Siis kohe näha, missugused kuupäevad pingelisemad ja millised rahulikumad olnud. Üle ühe laupäeva on näiteks suurelt ja punaselt peaaegu maalitud —

- * FEMINA MORS ANIMAE (meie keeli — naine on vaimu surm).

Ei noh, hea vähemasti, et laupäev, aga siiski mõistetamatu, miks just ajalehetoiemise kalendris?

Iga tegijat huvitab kaaskodanike suhtumine tema töö tulemustesse. Isegi siis, kui ta ise vastupidist väidab. Kõrds küsis üks inimene teiselt — ega sul juhuslikult pole viimast «Polütehnikut»? Vastuseks kostis resoluutne.

- * Seda jama ma ei osta!

Ning nimele ja numbrite ja kellaaegade vahele on ausalt peidetud päris mõnus lugeda isegi niisugust peaaegu et otseselt pererahvale suunatud aktsiooni:

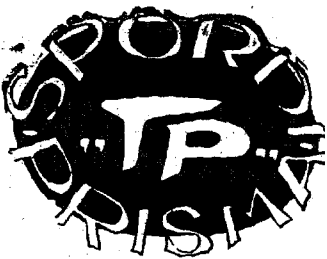
- * Reporterid on pealetükkivalt uudishimulikud, seistsioonihimulised ja naiivselt võhiklikud.

Rõõm kuulda. Aga tegelikult pole elu küll kokku viinud selliste inimestega, kes oleksid olnud üleliia solvunud ajakirjaniku külastuse pärast, ja aitajaid õieme kah alati leidnud, kui omil jõududel toime ei tule. Aga see on vist juba teine jutt. Järgmisel aastal jätkame. Või alustame. Igal juhul vähepeal elame. Vajame iga päev kalendrit just nagu leibagi, vajame mõistvaid abilisid, asjalikke kaastöid ja kohtumisi oma väikeses toimetuse toas.

«TP» TEGELIK TOIMETAJA

Kai Oidernaa rääkis meile, et raamatukogus on momendil enamõnõutavam ühiskondlik-politiline kirjandus, aga palju küsitakse ka kergemat. Küllap lõdvestuseks. VERNER PUHMI foto.

SPORDI OSA KEHALISTE JA VAIMSETE OMADUSTE ARENDAMISEL

Hüpokineesia — liikumisvõime — kipub kimbutama pea-aegu kõiki tänaseid inimesi, isearnis õppivat noort. Kuid ega me end niisuguste probleemidega, mis just otsekohe valusalt kannale ei astu, eriti ei vaeva. Selleks on teinekord vaja jõuda «Kapa» liikmete ealises, tundmaks teravat tarvidust kehaliseks harjutamiseks. Ja ega üks tehnikatundemärgitvõim muu teadusliku informatsioonitulla tohuvapohus oma füsioloogilise olemise üle mõelda ega võimetega kursis olla.

Pidev keheline alakoormus teatavasti soodustab vaimse ülepingutuse tekkimist, mis kaastab näiteks üliõpilaskontingendi vererõhu tõusust (uurimised tehtud TPI ja TPEDI baasil), üldhaigestumise sagenemisest ja psühhopaatiliste nähtuste ilmnenemisest küllalt suurel hulgal üliõpilastest. Pidev alakoormus tingib akadeemilise puhkuse ja mõningatel juhtudel on üheks kaaluvamaks teguriks instituudist lahkumisel.

VIRVE PEEGEL

LIIKUMISVAEGUSE VASTU

Käesolevas kirjutises tahaksin tuua rea näiteid selle kohta, miks spordiharrastus on kõige füsioloogilisem vahend enda kehaseks ja vaimseks arendamiseks.

Üheks organismi vananemist soodustavaks põhiteguriks peetakse inimese ea kõrgenedes ainevahetusprotsesside langust. Kui söime- või lasteaegaline pidevalt mängib ja omab seega rohket liikumistungi, siis selline keheline aktiivsus on tingitud kasvava organismi ainevahetusprotsesside intensiivsusest. Täiskasvanu organismi ainevahetusprotsessid on stabiliseerunud teatud tasemele ja et nooruslikult säilitada, tuleb püsida kehaliselt aktiivsetena.

Süstemaatiline kehaliste harjutuste sooritamine intensiivistab ainevahetusprotsesse. See intensiivsus tingib organismi struktuursete elementide uuendamist, ka suurenemist. Normaalseks energiakuulaks keheline koormuse arvel peetakse täiskasvanud inimesel ööpäevas 1000–1200 kcal. Sellise energia-kulu saame siis, kui 70 kg kehakaaluga inimene kõnnib kiirusega 8 km/t umbes poolteist tundi. (Täpsemalt, koos «tegevusretseptidega», on sedasama probleemi käsitlenud brošüüris «Kehalisest kasvatuses TPI üliõpilastele».)

Kehalise harjutamise taga-

järjel muutuvad põhilised närviprotsessid (põhilisteks loetakse erutust ja pidurdust) tugevajuulisteks, liikuvaateks ja tasakaalustatuks. Teatavasti jagatakse inimesel närvi tegevuse järgi sangviinikuks, koleerikuks, flegmaatikuks ja melanhoolikuks. Spordi mõju organismile ei seisne ainult töötavate organite morfoloogilises, biokeemilises ja funktsionaalses täiustamises, vaid ka närvisüsteemi ja sisesekretsiooni näärmete tegevuse põhjalikus ümberkorraldamises. Jätame seekord kõrvalle spordi kui esteetiliste ja eetiliste omaduste arendamise võimaluse ja räägime tema mõjust närvisüsteemile.

Elusorganismide arengu aluseks on kohastumistsprotsessid suursuure koore juhtimisel. Suursuure koor reguleerib füsioloogilisi funktsioone vastavalt sise- ja väliskeskkonna muutuvatele tingimustele. Regulaatorite tagajärjel täiustuvad ka suursuure koore funktsioonid, n-ö. «käsi peseb kätt». R. Vipperi, H. Selmeti, M. Vilenski, S. Oplavini jpt. uurimused on näidanud, et sportlased taluvad tunduvalt suuremaid kehalisi ja vaimseid koormusi. Sellenõuet on täheldatud paremat õppepunkti just sportlastel. Treening nõuab pidevat endaületamist ja see omakorda tugevdab tahtejõudu, püsivust, järjekindlust.

Need omadused ongi tähtsad õppimisel ning kutsetöös.

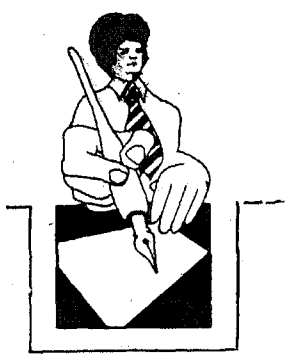
Süstemaatiline, rõhutan veelkord — süstemaatiline keheline tegevus võimaldab vanadusest tingitud muutusi tunduvalt kaugemale nihutada. Seda eriti südamevereringesüsteemis.

Teadlaste uurimistulemused näitavad, et kiirusharjutustel on suur tähtsus inertsse närvisüsteemi tüübi muutumisel liikuvaks. Vastupidavusliku iseloomuga (suusatamine, kestvusjooks, jalgrattasõit jmt.) kehalised harjutused soodustavad erutus- ja pidurdusprotsesside tasakaalustumist — koleerikust võib aja jooksul saada isegi sangviinik jne. Nõrga närvisüsteemi omanikel tuleks tösta erutus- ja pidurdusprotsesside tugevust koormuste järkjärgulise suurendamise teel.

Seoses käimasoleva sessiga soovitatakse iga päev peaks organismi saama vähemalt veerandtundi tugevat kehalist koormust. Atko Viru (TRÜ) uurimuste kohaselt profülaktikaks sellest piisab. Aga mõeldukalt võib «keha kasvatada» 1,5 tunni jooksul.

Unepuudus, mida eksamisesiooni ajal kurdetakse, on tavaliselt tingitud äärmisest vaimsest ülepingest ja liikumisvähendusest.

(Järgneb)

Meie lugeja meellespea

Täname iga meie alanud aastal läkitatava kirjutise eest juba ette. Toimetuse poolt pane-me siinkohal kirja mõningad soovitud-meenutused, mida kaastööd mitte ainult et arvestada tasuks, vaid lausa peaks.

Järgmise, s. o. reedese «TP» tarvis mõeldud artiklid ja fotod palume toimetusse tuua hiljemalt esmaspäeval kuni kella viieni õhtul.

Iga kaastöö all olgu autori täielik ees- ja perekonnanime ning töö- või ametikoht, üliõpilastel õpperühma number. Ka postitsi meile saadetavate lugude all peavad olema autori koordinaadid (telefon, aadress).

Samuti olgu täielike nimedega (ka eesnimi!) nimetatud kõik kirjutised mainitavad konkreetset isikud.

Kui kaastöö on koos fotodega (ongi väga soovitatav), siis palume lisada ka fotograafi täielik nimi. Ka tema töö vajab väärilist äramärkimist. Sama kehtib loomulikult ka mitmesuguste joonistuste kohta.

Esitatavate tööde puhul tuleb kindlasti ära näidata ahtimaterjal. Muidu hakatakse meid plagiaadis süüdistama, võt jääb huvitav ja avaldamist vääriv asi lihtsalt toimetuse seisma.

Juubelitervitusi kolleegidelt tahame näha maksimaalse pikkusega 1–1,5 masinakirjalehekülge. Ilusa kombe järgi oleme lisanud juubilarifoto. Kahjuks peab seda aga mõnikord väga kaua artiklile järele ootama. Niisiis, õnnitlus koos juubilarifotoga ja NB! — see ei tarvitse olla (tahaksime isegi väga, et see ei oleks!) ilmitingimata akadeemiline portree.

Nekroloogide maksimaalne pikkus olgu 1–1,5 masinakirjalehekülge, juurde lisatud portree.

Kaastundekuluutusi avaldada soovijail palume meele pidada: lahkunud, peale selle, et nad olid kellegi emad ja isad, kandidid ka ees- ja perekonnanimesid. Pidagem nende mälestust pühaks ja austagem neid viimast korda täieliku nimega.

Avaldame sügavat kaastunnet

Heiti Ahmæle isa
ELMAR ALLMÆ
surma puhul.
KÜ-51

Vastutav toimetaja
O. PÖDER

«ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükkkoda «Ühisel»,
Tallinn, Põk t. 40/42.

Hind 2 kop.

MB-01832
Tel. nr. 105

Meistri-voistluste aeg, tase, reklaam...?

Detsember oli meil sel õppe-aastal küllalt palju meistrivõistluste kuu — võrkpall, väravpall, tõstmise, rühmvõimlemine. Tüdengil, kes on reeglina üks tippportlasi, tuleb pingutada nii arvestustel kui ka Spordiklubi programmi täitmisel. Tubli, kui ta sellega toime tuleb.

Alljärgnevalt tahaks mõtteid vahetada ja lehelugejate arvamus kuulda asjadest, mis alla kirjutatu arvates võiksid veidi teisiti olla.

Kõigepealt aeg. Detsembril keskpaik ei ole enam sobiv aeg meistrivõistluste pidamiseks. Millegiparast mängivad lähedastel aladel mõnes teaduskonnas ühed-samad mängijad — mehaanikas Pähn, majanduses Rogenbaum, Paist jt. Ei tohi aga unustada, et vabariigi koondise mängijatel on intensiivne treeninguperiood. Võrkpallis kohtumised venivad. Just sellistõttu on raske teaduskonniti võistkonda komplekteerida. Vahest oleks otstarbekas võistlused läbi viia kahel päeval ja sellise süstemaaga, mis väldiks venimise. Liialt palju oli loobumisi võrkpallis. Naiskondade turniiril tuli seepärast mehaanikateaduskonna naiskond punktita jätta. Kuid ka elektroautomaatika ja elektroenergeetikateaduskonnad ei olnud majandusteaduskonna vastu väljakule ilmunud. Probleem on mõtlemapanev. Keemia- ja majandusteaduskonnad alustasid mängu 5 võistlejaga! Võistlused peeti treeningtunni ajal treeningmängu tasemel. Mängijatel puudusid ühtsed võistlusdressid, numbritest rääkimata. Kui õpperühmad on võimekirised teaduskondade sisevõistlustel ühtses dressis esine-

ma, peaks teaduskondade esin-dustel see hoopiski lihtsam olema. Miks ei nõuta instituudi meistrivõistlustel korrektsust? Kas siin ei olda liiga järeleandlikud?

Reklaam. Ühiselamutes, sporditeadetetahvilitel on mängude kava (6–7 kuupäeva, kõik erineva kellajaaga) tagasihoidliku pliiatskirjaga üleval. Kui pilk sinna juhulikulit peale jääbki, siis kindlasti ununeb kas kellaaeg või kuupäev. Ühesõnaga: ei maksa imestada, et meistrivõistlused nii värv- kui ka võrkpallis olid pealtvaatajateta.

Meie üliõpilased on üldiselt spordilembesed. Kindlasti tahetakse näha oma teaduskonna eliidi esinemist teiste teaduskondade vastu. Õpperühmade vahelistel võistlustel publikust ju puudust pole. Ka tippportlased tahaksid oma instituudi-kaaslaste tähelepanu. Neilegi meeldiks, kui nende rühma-kas-lased ranga treeningu tulemusi näeksid ja vääriliselt hindaksid. Võrkpalli peeti veel hiljuti meie populaarseimaks sportmänguks koduvabariigis. Huvitav, miks meie võrkpallisekt-sioon, kus käesoleval aastal on mitmed vabariikliku koondise mängijad, ei kasuta sellist soodsat olukorda just oma ala reklaamimiseks?

Spordihuvilised ootavad selliseid võistlusi, millel oleks pillkupüüdev reklaam, ja et ka võistlused ise viidaks läbi kõr-gel tasemel.

TÕNU LUMI

LÖPPES KÕRKKOOLIDE 1976. a. SPARTAKIAAD

Eesti NSV 1976. a. kõrgkoolide meistrivõistlused viidi läbi 21 spordialal. Nendest läksid iga koolil kompleksarvestusse viieteistkümne edukama spordiala tulemused. Kompleksspartakiaadi võitjaks tuli TRÜ 22 miinuspunkti-ga, II TPI 24, III TPEDI 32 ja IV EPA 49 miinuspunkti-ga.

Üksikute spordialade tulemused kujunesid järgmisteks:

	I	II	III	IV
1. Lauatennis	TPI	TRÜ	EPA	TRK
2. Tõstmise	EPA	TRÜ	TPI	—
3. Vehklemine	TRÜ	TPI	TPEDI	EPA
3. Suusatamine	TRÜ	TPEDI	TPI	EPA
5. Kl. maadlus	TPI	TRÜ	EPA	—
6. Ujumine	TPEDI	TPI	TRÜ	EPA
7. Korvpall /naised/	TRÜ	TPI	—	—
8. Korvpall /mehed/	TPI	TRÜ	TPEDI	EPA
9. Laskmine	TRÜ	TPI	TPEDI	—
10. Sportvõiml.	TRÜ	TPI	TPEDI	—
11. Võrkpall /naised/	TPEDI	TPI	EPA	TRÜ
12. Võrkpall /mehed/	TPEDI	TPI	EPA	TRÜ
13. VTK mitmevõistl.	TPEDI	TRÜ	TPI	—
14. Tennis	TPEDI	TPI	TRÜ	—
15. Orienteerumine	TRÜ	EPA	TPI	—
16. Kergerõustik	TRÜ	TPI	TPEDI	EPA
17. Jalgpall	TPI	TPEDI	—	—
18. Värvapall /naised/	TPEDI	TRÜ	—	—
19. Värvapall /mehed/	TRÜ	TPI	EPA	TPEDI
20. Poks	TPI	TRÜ	EPA	—
21. Vabamaadlus	TPI	TRÜ	TPEDI	EPA

Meie instituudi edukamad alad olid: lauatennis (vastutav õppejõud-treener V. Viikmäe), jalgpall (E. Võrk), meeste korvpall (J. Dudkin), klassikaline maadlus (A. Kärner), poks (A. Murtzin) ja vabamaadlus (A. Mõttus).

Individuaalselt tulid vabariigi 1976. a. kõrgkoolide meistriks 43 TPI üliõpilast, kasjuures J. Kant (õpetas m. a.), V. Valt (AA-11), T. Pihela (TL-11) ja K. Kuk (TM-71) tulid kahekordseteks meistriteks.

Me ei osalenud ainult värvapalli naiskondade turniiril. Meeldiiv on see, et ükski võistkond ei jäänud neljandale kehale.

Üldiselt võib esitatud tulemusi lugeda kordalainuks. Kahju, et rasketes võrkpallilahingutes libisesid meil esikohad käest, vastasel korral oleksid spartakiaadi üldtulemused kujunenud teistsugusteks.

ALEKSANDER TŠESNOKOV

VABANDAME

Aitäh agaratele nuputajatele, kes vana-aasta viimases «TP»-s ilmunud võtmemoistatuses sisselepantud vead üles leidsid. Oiged on järgmised numbrid:

Üllalt 11. reas vasakult 16. number peab 30 asemel olema 50; ülalt 14. reas vasakult 14. number peab olema 69 asemel 68; ülalt 15. reas vasakult 9. number peab olema 73 asemel 74.

Kul vastavad parandused tehtud, siis

OIGED VASTUSED ON

I Pöder — Tilmsus — Andruskevits; II — Teatriklubi — «Kuljus» — Rahvusvaheline Üliõpilassõit; III — Budapesti Tehnikaülikool — Tammaru — Valt; IV — Stepanišin — Dudkin — Sainikov. 1–10 Ebbä Rõigas. 11–17 Krakovl. 18–34 Ühiskonnateaduste. 35–42 Valk-jär. 43–49 Maripuu. 50–59 Lutskovski. 60–64 Nauts. 65–72 Tapupere. 73–77 Lilas.